

ABCD- methode en SBAR

Gestructureerde
aanpak in acute
zorgsituaties en
communicatie

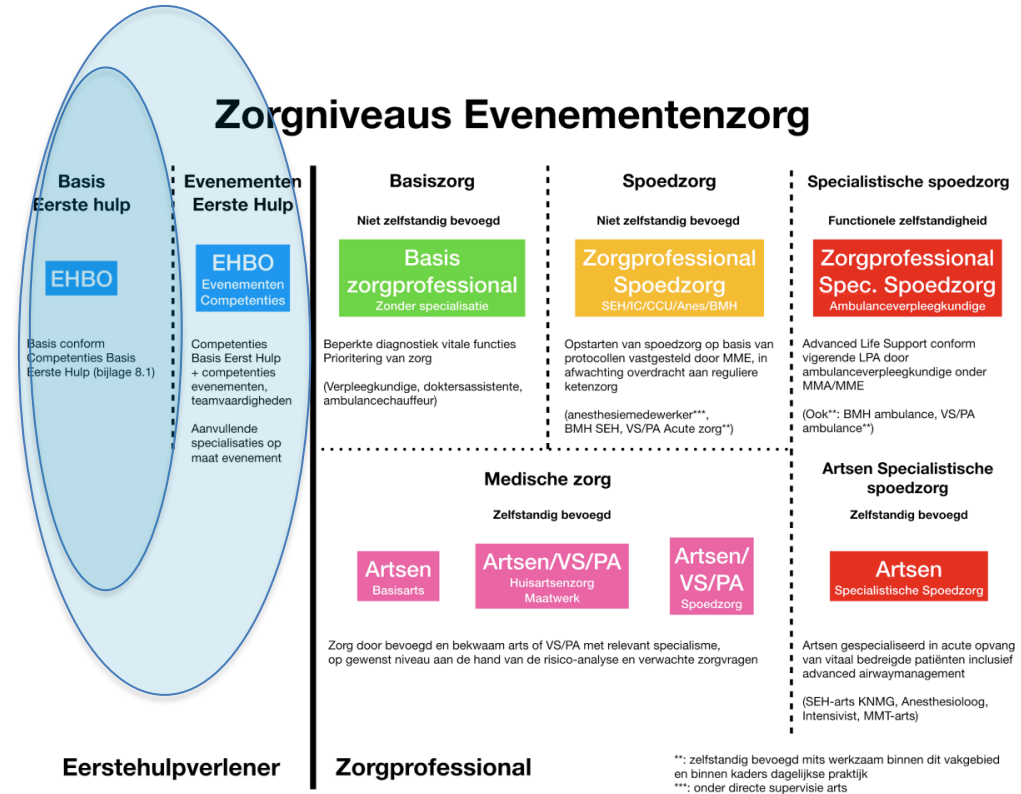
Grondslag

Veldnorm Evenementenzorg

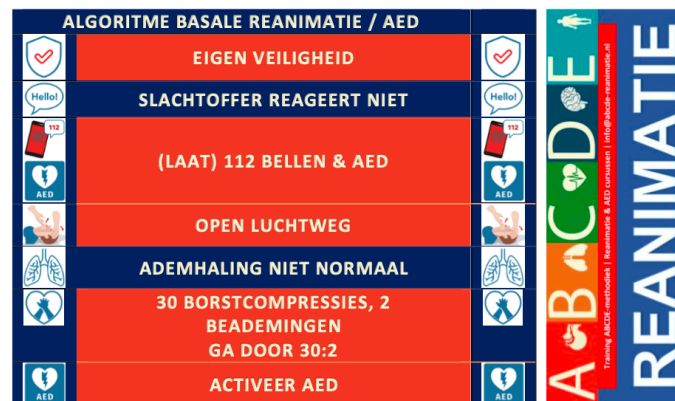
[VeldnormEvenementenzorg_Versie1](#)

Zorgniveaus in Nederland

A AIRWAY	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Veiligheid 2. Aangezicht 3. Bewustzijn: AVPU 4. Vrije ademweg 	<ul style="list-style-type: none"> • Is het hier veilig? • Bewustzijn: letter in AVPU benoemen • Kijken: afwijkingen aangezicht en mondinspectie • Ademhaling Look, Listen, Feel: Look: komt borstkas omhoog? Listen: hoorbare AH, bijgeluiden Feel: luchtstroom voelbaar? (bij AVPU = U)
B BREATHING	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inspectie verwondingen hals en thorax 2. Ademhaling 3. Ademarheid 4. Centrale cyanose 5. Zuurstof saturatie (SpO2) 6. Bijgeluiden 7. Zuurstoftherapie 	<ul style="list-style-type: none"> • Look: verwondingen hals en thorax; gebruik hulpademhalingspijpen • SpO2 (95-98%); bij ernstige COPD (88-92%) • Listen: bijgeluiden met*/zonder stethoscoop hoorbaar: rhonchi, stridor, crepetaats hoorbaar: rhonchi, stridor, crepetaats (*afh v zorgverlener) • Feel: frequentie (12-20); symmetrie en diepte ademteugen; adempatroon • Geef de patiënt indien nodig zuurstof
C CIRCULATION	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Is er sprake van shock? 2. Pulsaties (carotis, radialis) 3. Capillary refill tijd (CRT) 4. Huid 5. Zichtbaar uitwendig bloedverlies 6. Inwendige bloedingen 7. IV-toegang, infuus en lab 	<ul style="list-style-type: none"> • Zichtbaar uitwendig bloedverlies stelpen • Pulsaties: frequentie (60-100); kracht regelmaat • Bepaal CRT (5 seconden op sternum drukken) • Meet de bloeddruk (interval): systole > 90 mmHg • Huid: kleur, warmte, klam/zweten, perifere cyanose, oedemen (enkels) • Bij shock: Get help! Controleer op inwendige bloeding: thorax, buik, bekken*, bovenbenen* (* alleen bij trauma) • Zorg z.n. voor intraveneuze toegang (infuus en lab)
D DISABILITY	
<ol style="list-style-type: none"> 1. (Her-)controle bewustzijn: AVPU 2. Pupil controle 3. Motoriek 4. Glucosewaarde 	<ul style="list-style-type: none"> • Bewustzijn: letter in AVPU benoemen • Pupillen PEARRL (grootte, vorm, lichtreactie en symmetrie)? • Motoriek: lateralisatie (bij afwijkingen FAST) • Bloedsuiker met vingerprik (3,5-14 mmol/l)
E EXPOSURE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Temperatuur 2. Pijnmanagement 3. Beoordeling top tot teen 	<ul style="list-style-type: none"> • Temperatuur (35-38 grC) • Pijnscore afnemen: indien nodig pijnstilling (bij NRS > 4) • Top tot teen: levensbedreigende afwijkingen (hematomen, verwondingen, of petechiën)?

S SITUATION	
<ul style="list-style-type: none"> • Stel jezelf voor (naam, functie) • Check of je met de juiste persoon spreekt • Om wie gaat het (naam, geboortedatum en afdeling patiënt) • Reden waarvoor je belt (wat is het probleem) 	
B BACKGROUND	
<ul style="list-style-type: none"> • Recente/relevante medische voorgeschiedenis. Relevante medicatie • Kort overzicht medische behandeling tot nu toe • Eventuele behandelbeperkingen (bv Niet Reanimeren) 	
A ASSESSMENT	
<ul style="list-style-type: none"> • Noem de recente metingen van vitale functies (ABCDE) en de veranderingen in trends parameters • Wat is de reden dat je belt: Wat is volgens jou het probleem? Welke veranderingen vind je zorgelijk? De patiënt gaat achteruit, maar je weet niet wat het probleem is. 	
RR RECOMMENDATION & REPEAT	
<ul style="list-style-type: none"> • Geef aan: Wat er volgens jou moet gebeuren aan interventies. • Welke onderzoeken je wilt voorstellen? • Vraag: Of de arts komt beoordelen. Hoe snel wil je dat dit gedaan wordt? Hoe vaak de controles moeten worden gedaan? Bij welke veranderingen moet er gewaarschuwd worden? 	

ABCD voor de EHBO

- Wat betekent ABCD bij EHBO?
- De ABCDE-methode is een werkwijze voor het verlenen van eerste hulp volgens het principe "treat first what kills first".
- Met andere woorden:
  - behandel eerst de primaire (levensbedreigende),
  - dan de secundaire en tertiaire (niet-direct c.q. niet-levensbedreigende) letsels en stoornissen.

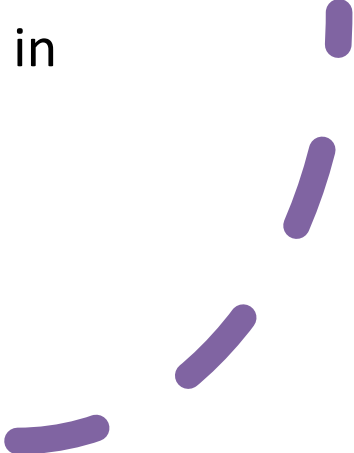
Wat is de ABCD- methode?

- De ABCD-methode is een gestructureerde aanpak om acute situaties snel en effectief te beoordelen:
    - • A: Airway (Luchtweg)
    - • B: Breathing (Ademhaling)
    - • C: Circulation (Circulatie)
    - • D: Disability (Bewustzijn)
  - Doel: levensbedreigende problemen identificeren en prioriteren.
-

Toelichting op ABCD

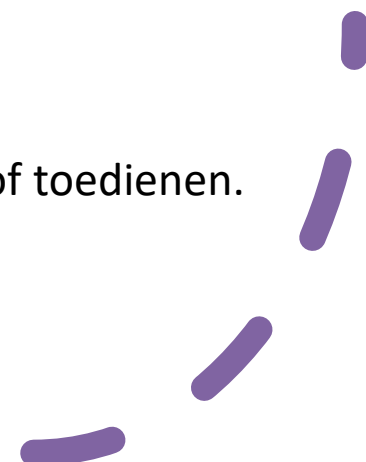
- **Airway (Luchtweg):**
    - Controleer of de luchtweg vrij is.
    - Actie: vrijmaken indien geblokkeerd.
  - **Breathing (Ademhaling):**
    - Frequentie, diepte, geluiden.
    - Actie: zuurstof toedienen indien nodig.
  - **Circulation (Circulatie):**
    - Controleer hartslag, huidkleur, capillaire refill.
    - Actie: CPR of bloeding stoppen.
  - **Disability (Bewustzijn):**
    - AVPU: Alert, Verbal, Pain, Unresponsive.
    - Actie: oorzaak behandelen, zoals hypoglykemie.
-

Wat is de SBAR- methode?

- De SBAR-methode helpt om gestructureerd informatie over te dragen:
  - S: Situation (Wat is het probleem?)
  - B: Background (Achtergrondinformatie)
  - A: Assessment (Beoordeling van de situatie)
  - R: Recommendation (Aanbeveling voor actie)
  - Doel: helderheid en efficiëntie in communicatie.
-

Voorbeeld van SBAR

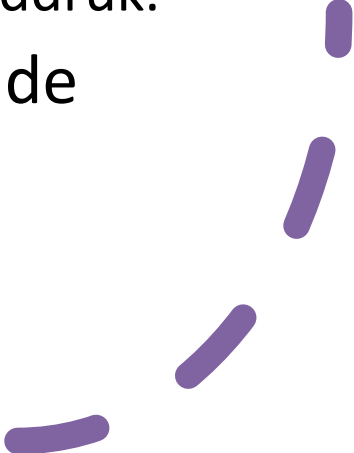
- **Situation:**
    - Patiënt van 55 jaar, bewusteloos met zwakke pols.
  - **Background:**
    - Voorgeschiedenis van diabetes en recent hartinfarct.
  - **Assessment:**
    - Ademhaling oppervlakkig, bloeddruk laag.
  - **Recommendation:**
    - Direct arts inschakelen, zuurstof toedienen.
-

Voorbeeld van SBAR

- [Een goed voorbeeld van een overdracht via SBARR](#)

Oefeningen

- 1. ABCD-methode:
    - Casus: patiënt met benauwdheid.
    - Beoordeel Airway, Breathing, Circulation, Disability.
  - 2. SBAR-methode:
    - Maak een SBAR voor een patiënt met duizeligheid en lage bloeddruk.
    - Bespreek in groepjes de oplossingen.
-

Afsluiting

- Reflectie:
    - wat vond je lastig aan de oefeningen?
  - Toepassing:
    - hoe kun je deze methodes in je eigen situatie gebruiken?
  - Vragen?
-